

ČESKÉ VS. SLOVENSKÉ STUDIUM STROJAŘINY

www.mmspektrum.com/141214

Na jaře letošního roku jsme při příležitosti ukončení osmiletého působení na pozici děkanů největších tuzemských strojních fakult přinesli společný dvojrozhovor s profesorem Hrdličkou (FS ČVUT v Praze) a profesorem Doupovcem (FSI VUT v Brně). Tento materiál se setkal s velkým zájmem nejen u čtenářů z akademické obce, ale i z výrobní sféry. Rozhodli jsme se podobný koncept dvojrozhovoru s představiteli strojních fakult zrealizovat znovu, ale tentokrát mimo jiné i s informačním přesahem v podobě přeshraničního.

O společnou debatu jsme požádali profesora Lubomíra Šooše, děkana Strojnické fakulty STU v Bratislavě, a docenta Ivo Hlavatého, děkana Fakulty strojní VŠB-TU Ostrava. Důvod je zřejmý. Od rozdělení naší republiky uběhlo již 22 let a je bezesporu zajímavé udělat exkurzi a porovnat, jakou cestou se vybrané strojní fakulty vydaly, v jakém existenčním prostředí působí a do jakého místa se dostaly. Pro přiblížení autentičnosti ponecháváme odpovědi profesora Šooše ve slovenštině.

MM: Vážení pánové, úvodem si neodpustím otázku. Jak těžký život má děkan technické vysoké školy v prostředí, ve kterém se nachází – škola, komerční prostředí, stát, legislativa?

Doc. Hlavatý: Akademické prostředí vysokých škol je trochu zvláštní. Podléhá zákonům stejně jako komerční sféra. Stát a legislativa nastavují pravidla, kterými se musíme řídit, ne však všechna pravidla přispívají k hlavnímu cíli: spokojený student – spokojený absolvent – spokojený zaměstnavatel našich absolventů. Akademická půda přináší problémy i radosti dvou diametrálně odlišných skupin: akademických a vědeckých pracovníků a studentů. Děkan je povinen hájit akademické svobody a respektovat svobodu v předávání znalostí i vědeckém bádání vysokoškolských pedagogů. Ale současně nese velkou odpovědnost za směřování fakulty, její výsledky, vědecký přínos a spokojenost studentů a zaměstnavatelů, kteří jsou našimi zákazníky. Přitom musí dosáhnout konsensu akademiků a studentů v oblasti stanovení priorit a rozdělení financí na jednotlivé činnosti. Není to jednoduché. Lze tedy říci, že kromě starostí o akreditace studijních programů a oborů, vědecko-výzkumnou činnost, projekty či chod fakulty jako takový sem patří starost o nastavení pravidel pro rozdělení rozpočtu, které schvaluje Akademický senát Fakulty strojní, složený z pracovníků a studentů FS. Navíc, akademické prostředí se musí otevírat praxi, to platí především pro

fakulty technického zaměření, takže se nemůžeme vyhýbat kontaktu s komerčním prostředím, ale je nutné hledat cesty, jak na ně co nejlépe navázat a vymanit se z určité izolace, do které se vysoké školy dostaly v průběhu minulých let.

Prof. Šooš: Je to vždy o kompromise. Na škole či fakultě žijeme, riadime ich, komerčné prostredie potrebujeme pre svoju existenciu, štát a legislatíva zaostávajú za požiadavkami súčasnej doby. Základnými kritériami záujmu podnikov o spoluprácu so školami je aplikovaný výskum a kvalitní absolventi. Slovensko je priemyselný štát a výrobné podniky potrebujú kvalitných absolventov technických vysokých škôl – konštruktérov, projektantov a výskumníkov. Ponuka poskytovaného vzdelávania na strane univerzít a požiadavky na vedomosti a praktické zručnosti z pohľadu podnikov sú často veľmi odlišné až protirečivé. Každá vláda sľubuje reformu systému financovania školstva a vedy, ktorá by motivovala k užšiemu prepojeniu vzdelávania na prax, budovanie vedomostnej spoločnosti, podporu inováciám a komercializáciu vedy. Žiaľ, podpora vlády pre technické vzdelávanie, pre skutočné požiadavky praxe ostáva len v deklaratívnej rovine. Štát by mal mať záujem, aby boli finančné prostriedky

ky vynakladané na vzdelanie využité maximálne efektívne, aby sme pre potreby praxe vzdelávali „zamestnateľných“ absolventov, aby vysoké školstvo produkovalo absolventov, ktorí vedú predaj produkty „mozgu“ – tovar s najvyššou pridanou hodnotou.

MM: V České republice studuje VŠ na 65 % populačního ročníku, na Slovensku se tento údaj dokonce atakuje hranicí 70 %. Čím je to dané, že tolik mladých lidí chce studovat?

Doc. Hlavatý: Vysoké procento absolventů středních škol hlásících se na VŠ bylo dáno trendem, který prosazovala EU v době přijetí Boloňské deklarace (tříúrovňový systém studia Bc., Mgr., Ph.D.). K tomuto vysokému procentu napomohl i neřízený vznik velkého množství soukromých vysokých škol. Když si dáme do roviny evropskou vizi „čím více vysokoškolsky vzdělaných lidí, tím chytřejší národ“ a množství vysokých škol, lze předpokládat, že studenti budou pokračovat ve studiu dále. Tento názor je bohužel podporován i rodiči studentů, i když v mnoha případech student není schopný vysokou školu vystudovat. Mladí lidé nespíchají s odchodem do praxe, a pokud nejsou ekonomickou situací nuceni hledat si zaměstnání a rodina je v dalším studiu podporuje, nelze se divit, že se na vysoké školy hlásí. Stát v této situaci nenastavil pravidla ani v oborech, kde o absolventy není zájem. Vysoké množství absolventů vysokých škol degradovalo funkční místa ve firmách takovým způsobem, že kde dříve stačil středoškolač, tam se dnes přijímá vysokoškolač. Bohužel financování vysokých škol v České republice se odvíjí od počtu studentů, což nutí univerzity, aby přijímaly velké počty studentů. Nechci ovšem v žádném případě zpochybňovat význam vzdělanosti – pokládám ji za velmi důležitou a sdílím názor, že bohatství každého národa je právě v ní.

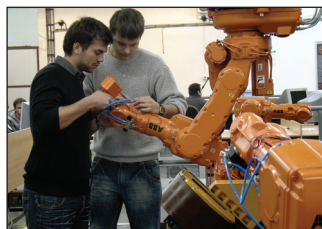
Prof. Šooš: Áno, máte pravdu, na vysoké školy sa u nás hlási takmer 70 % absolventov stredných škôl. Je to preto, že sme pre

Docent Ivo Hlavatý,
děkan Fakulty strojní VŠB-TU Ostrava

Profesor Lubomír Šooš,
děkan Strojnické fakulty STU v Bratislavě

Fakulta strojná VŠB-TU Ostrava má více než 60letou historii. V současné době zde studuje kolem 2 500 studentů na deseti katedrách a jednom institutu. Studenti se zapojují do celé řady soutěží i do mezi strojnými fakultami tak oblíbené Studentské formule.

maturantov vytvorili „optimálny nábor“ pre štúdium na vysokých školách. Totiž slovenské vysoké školy sú financované podľa počtu študentov. A teda, aj keď na to niektorí absolventi stredných škôl nemajú, školy ich často prijímu, pretože od ich počtu študentov je závislá ich existencia. Stačí, keď má škola dostatok študentov – pak má dostatok zdrojov pre zabezpečenie základnej existencie. Nikoho nezaujíma, či škola neprodukuje absolventov pre úrady práce. Naopak, keď kvalitná škola s vynikajúcimi výsledkami vo vede a výskume a s vysokými nárokmi na štúdium nemá dostatok študentov – má existenčné problémy. Trochu nadnesene k existujúcemu systému financovania: *Škola, fakulta môže vychovať aj nositeľa Nobelovej ceny, ale bude len jeden – nutne musí skrachovať.*

MM: A pokud tedy roste počet vysokoškoláků, proč naopak klesají počty studentů technických oborů? Co dělají v tomto školy a další orgány špatně?

Doc. Hlavatý: Bohužel celý systém není nastaven správným způsobem. Úroveň absolventů středních škol dlouhodobě klesá a na vysokých školách musíme často suplovat výkonu školy střední. Úkolem vysokých škol je zajistit kvalitu absolventů podle akreditačních v jednotlivých studijních programech stanovených Akreditační komisí. Akreditační komise neřeší znalosti absolventů středních škol, pro ni je důležitý absolvent VŠ. My v žádném případě nechceme snižovat úroveň absolventů VŠ a, upřímně řečeno, na technických fakultách to ani nejde. Proto z pohledu středoškolačů je studium na technických fakultách obtížné. Ten strach je ve studentech zakořeněn již od základních škol. Matematika, fyzika a chemie jsou těžké předměty a s nimi si spojuje student studium na technických fakultách. Proto je počet studentů nízký v porovnání se školami humanitního či jiného směru. Pro studenty je často cílem získat vysokoškolský diplom co nejsnadnější cestou. Uplatněním po ukončení studia se příliš nezabývají, ačkoli až teprve zde mohou výsledky svého studia zúročit. Bohužel MŠMT v předchozích letech umožnilo zřizování soukromých vysokých škol bez ohledu na požadavky trhu.

Prof. Šooš: Pretože zo vzdelávania sa stal výhodný biznis. Nezávisí na tom, čo a pre

koho vzdelávame, hlavne že za to dostane študent diplom a škola peniaze. Veľa maturantov ešte stále uplatňuje pri voľbe vhodnej vysokej školy systém tečúcej vody – cesta najmenšieho odporu. Maturanti by sa mali pri výbere vhodnej školy pozorne zamyslieť na tým, čo ich bude v budúcnosti živiť a absolventi ktorých škôl majú najnižšiu nezamestnanosť.

MM: Jaké konkrétní kroky vámi vedené fakulty činí pro zvýšení zájmu o studium na vaší škole?

Doc. Hlavatý: Od mého nástupu do funkce děkana FS v roce 2012 jsem si udělal rozbor situace na zhruba šest let. Zde jsou závěry: klesající demografická křivka, klesající úroveň znalostí absolventů středních škol, pouhých 10 – 15 % studentů z gymnázií na FS, minimální počet oborů vyučovaných v angličtině, absence spolupráce s praxí a v neposlední řadě teprve začínající vědecký výkon pracovníků fakulty a studentů. Z uvedených bodů lze vybrat ty, které mají vliv na zvýšení zájmu o studium na FS, tj. zvýšení informovanosti o technických oborech i o uplatnitelnosti absolventů. Z celkového počtu absolventů Fakulty strojní 97,3 % nalezne zaměstnání ihned, technik může pracovat i v jiných oborech, které zdánlivě nesouvisí se strojařinou – potravinářský průmysl, zdravotnictví, zemědělství apod. Argumenty svědčí o tom, že strojaři jsou všude – v technologiích, v konstrukčních oborech, automatizaci, robotizaci atd.

I obyčejné vybavení domácností navrhuje a vyrábí strojař: ledničky, pračky, sporáky, ale také mobilní telefony, tablety, počítače – všude jsou strojaři. Taková je reálná situace, jenže tyto výrobky jsou lidmi vnímány často tak, že jsou samozřejmě k dostání v supermarketech, ale že za jejich vývojem, návrhem a výrobou stojí konkrétní lidé, si už mnozí neuvědomují, zkrátka povědomí o významu tvůrčí práce v této oblasti klesá.

Prof. Šooš: Zameriavame sa na propagáciu štúdia netradičnými formami. Napríklad Strojárska olympiáda či Študentská formula okolo Slovenska – to sú len dve najviac populárne celoštátne akcie, ktoré organizuje naša fakulta. Súťaž je určená všetkým študentom stredných škôl, ktorí majú záujem súťažiť a overiť si svoje vedomosti v súťaž-

ných oblastiach matematika, fyzika a základy strojárstva. Študenti súťažia v prvých troch kolách cez internet a tí najlepší prídu na finále na našu fakultu. Na Strojárskej olympiáde sa za osem rokov zúčastnilo viac ako 80 tisíc stredoškolačkov.

Naša fakulta je zapojená aj do celosvetových súťaží stavby študentských formúl. Naši študenti už niekoľko rokov stavajú tri typy vozidiel – benzínová formula AM Team, elektro formula Stuba Green Team a úsporná ECO Shell formula. Súťažia na okruhoch po celej Európe a na Slovensku ich študenti poznajú veľmi málo. Preto sme sa už čtvrtý rok rozhodli s našimi študentmi putovať po slovenských mestách a takto popularizovať technické vzdelanie. Čo môže byť lepšia popularizácia? (Detaily projektů jsou dohledatelné na internetu, pozn. redakce.)

MM: Je pedagogický sbor na vašich fakultách dostatečne odborně erudovaný a znalý současných trendů, aby byl schopen vychovávat studenty srovnatelné s celosvětovou konkurencí jejich vrstevníků a aby znalosti absolventů byly dostatečné pro plnohodnotné uplatnění v pracovní kariéře?

Doc. Hlavatý: Dovolím si říct, že mnoho z našich pedagogů je erudovaných a znalých v konkrétních oborech svého působení. Bohužel, mnozí z nich jsou ve zralém věku a i u nás dochází ke generační výměně. Nastupují mladí pedagogové, zpravidla absolventi doktorského studia, kteří však nepůsobili v praxi. Proto jsme v rámci vzdělávacích projektů ESF zahájili v letech 2012–2014 na Fakultě strojní vysílání pedagogů a studentů na stáže do firem v rámci České republiky a EU. Další aktivitou byly jazykové kurzy, jejichž cílem bylo zvýšit úroveň jazykové vybavenosti pedagogů i studentů. Projekty pomohly zvýšit úroveň ve třech oblastech – v kvalitě přednášek po zkušenostech z praxe, v jazykových znalostech pro připravovanou internacionalizaci výuky a došlo k většímu propojení výuky s praxí formou závěrečných prací a exkurzí. To bylo a stále zůstává cílem rozvoje FS.

Prof. Šooš: Nie, nie som celkom spokojný. Pedagóg výskumník musí mať projekty, aby mal čo bádať a následne o čom publikovať. To je najlepšia cesta kontinuálneho

odborného a kariérneho rastu pedagogického zboru. Máme šikovných pedagógov a výskumníkov. Naša smola a často najväčšia prekážka je nedostatočné materiálne vybavenie našich laboratórií. To je nezbytné pri riešení niektorých projektoch, náročných na vysokokvalitnú techniku. Naša univerzita, so sídlom v hlavnom meste, má v tomto smere o problém navyše, pretože Bratislava nemôže prijímať financie zo štrukturálnych fondov.

MM: Jakou má mít roli vysoká škola ve vzdělávacím procesu? Má připravit studenta s obecnými znalostmi na vyšší úrovni a on se ve své specializaci pak dovzdělá v průběhu pracovního procesu, či má vychovávat špičkové odborníky v úzké specializaci, kteří se v krátké době po nástupu stanou plnohodnotnými členy týmu a přínosem pro zaměstnavatele?

Doc. Hlavatý: Vysoké školy technických směrů patří k základním kamenům vzdělávání v České republice. Důvod je zcela jasný a známý. V České republice tvoří strojírenství a doprava až 40 % hrubého domácího produktu. Jsme nejpřemyslovcější země z EU, která potřebuje techniky pro její úspěšný chod a rozvoj. Technické vysoké školy jsou přeorientovány k přípravě absolventů technicky zdatných. Z obecných znalostí bych preferoval hlavně jazykovou úroveň. Z vysoké školy technického zaměření by měli odcházet absolventi s danou úrovní technických znalostí při úzké odbornosti v rámci diplomové či doktorské práce. Absolvent, který nastoupí do firmy, se musí vždy „dovzdělávat“ v oblasti, ve které firma působí. Asi nikomu se nepodaří optimalizovat jednu úroveň znalostí absolventů pro různé obory, např. automobilní průmysl, těžké strojírenství, energetiku, dopravu, obecné technologie a konstrukce. Jmenované obory jsou tak široce rozkročené, že nelze připravit obecného absolventa. Platí však zásada, že ze strojaře umíme (např. kurzy) získat ekonoma, manažera apod. Z ekonoma či manažera nikdy nezáskáme dobrého strojaře.

Prof. Šooš: Podľa mňa je optimálna tretia cesta. V zmysle Bolonskej deklarácie z 19. júna 1999 o založení Európskeho vysokoškolského priestoru, prebieha vysokoškolské štúdium dvoch hlavných cykloch – pregraduálnom a graduálnom. Prvý stupeň univerzitného technického vzdelania (Bc.) má poskytnúť všeobecné technické základy a naučiť študenta študovať. Druhý stupeň má poskytnúť vedomosti a podmienky pre prípravu absolventov pre vedecké bádanie, teda teoreticky pripraví špičkových odborníkov s úzkou špecializáciou pre konkrétnu vednú oblasť.

MM: Absolventům technických škol je především vytýkána jejich odtážitost

od výrobního prostředí. Pokud on sám během studia nemá osobní příležitost se v praxi pohybovat (například rodinná firma), škola mu tuto možnost až na pár čestných výjimek v rámci exkurzí nezajistí. Proč, co tomu brání?

Doc. Hlavatý: Není v možnostech univerzity zajistit praxi všem, na VŠB-TUO studuje v súčasnej dobe kole 20 000 študentů, z toho na Fakultě strojní cca 2 000 študentů. Tolik pozic pro praxi u partnerů z praxe nenajdeme. Ale chceme umožnit praxi alespoň těm študentům, kteří o ni mají zájem a sami ji aktivně vyhledávají. Na FS jsme udělali kroky eliminující odtážitost od výrobního prostředí. Ve vybraných předmětech jsou definovány kreditní body (systém hodnocení na VŠ) za praxi ve firmách. Celá univerzita vytvořila volitelný předmět (1–6 kreditů) za praxi pro všech sedm fakult. Dále študenti zpracovávají závěrečné práce ve velké míře na témata definovaná z praxe, kde v průběhu posledního ročníku získávají zkušenosti ve firmách. Študenti se účastní trainee programů jako přípravu na budoucí zaměstnání v konkrétních firmách. Kontakt s praxí mají študenti i na naší každoroční akci „Kariéra“, kde se firmy představují a diskutují o možnostech stáží, a praxí a nabízejí budoucí zaměstnání našim študentům.

Prof. Šooš: Viac ako 90 % absolventov pokračuje v druhom – inžinierskom – stupni vysokoškolského vzdelávania, aj napriek tomu, že na to intelektuálne nemajú. Univerzita ich prijíma, pretože je to opäť o financiách či prostriedkoch na prežitie. A tých 10 %, čo skončia po prvom stupni, sú pre podniky prakticky nezamestnateľní, pretože nemajú žiadnu prax. Preto vítam iniciatívu vlády pre podporu prípravy tzv. odborne orientovaného bakalára. Základom legislatívnej úpravy VŠ zákona je, že bakalár musí v priebehu štúdia absolvovať minimálne dva semestre praxe v podniku.

Dva príklady z automobilového priemyslu. S firmou Volkswagen Slovakia sme pripravili zameranie Automobilová produkcia v rámci študijného programu Výrobné systémy a manažérstvo kvality. Základom tohto zamerania je, že všetky prednášky a teoretické vedomosti získavajú študenti na fakulte, všetky praktické cvičenia priamo vo Volkswagene.

Druhý príklad je príprava profesne orientovaného bakalára s automobilkou PSA Peugeot Citroën. Firma požaduje v rámci trojročného systému vzdelávania až tri semestre praxe. Pri súčasne platnom systéme vzdelávania to ale nie je akceptovateľné, pretože táto požiadavka neumožňuje splniť požadovaný rozsah pedagogického procesu.

Riešením by bolo predĺženie dĺžky bakalárskeho štúdia na štyri roky a po druhom ročníku urobiť veľmi tvrdý výber študentov na druhý, inžiniersky stupeň štúdia. Časť

študentov by pokračovala na „profesijnom štvorročnom bakalárskom štúdiu“. Pedagogickú časť súčasného tretieho ročníka by mali rozdelenú do dvoch ročníkov, v každom roku jeden semester a vždy jeden semester v každom roku by mali odbornú prax. Takéto riešenie umožňuje pripraviť bakalárov podľa potrieb praxe. Na strane druhej poskytuje možnosť tým najlepším, aby mohli, po úspešnom absolvovaní štvorročného profesijného bakalára, pokračovať aj na druhom, inžinierskom stupni univerzitného vzdelávania, pretože splnia obsah a rozsah pedagogického procesu, ktorý je v súčasnosti akreditovaný.

MM: Jaký způsobem udržujete kontinuální kontakt s výrobními podniky a komerční sférou?

Doc. Hlavatý: Při mém nástupu do funkce děkana FS stagnovala spolupráce s výrobními podniky a komerční sférou, která se omezovala na uzavřené pasivní smlouvy a v některých případech na témata bakalářských, diplomových a doktorských prací. V roce 2012 jsem zřídil tzv. Průmyslovou radu FS jako poradní orgán děkana FS. Tato rada dnes čítá 29 členů – ředitelů, personálních ředitelů a zástupců průmyslové sféry včetně Automobilového a Národního strojírenského klastru. Celkem 29 zástupců hovoří za zhruba 130 firem. Členové Průmyslové rady FS se vyjadřují a navrhuji změny obsahu předmětů, zajišťují exkurze do praxe študentů, zajišťují trainee programy apod. Firmy mají eminentní zájem spolupracovat s VŠ, takže spíše je to otázka zájmu a řešení spolupráce ze strany VŠ. Fakultě strojní se dnes daří rozvíjet spolupráci s firmami na výborné úrovni.

Prof. Šooš: Naša fakulta je členom profesijných združení strojárskoho a automobilového zväzu. Ja osobne som viceprezident Zväzu strojárskoho priemyslu a členom Výkonného výboru Zväzu automobilového priemyslu. Výrobné zväzy na Slovensku sa postupne, podľa vzoru z Českej republiky, zlučujú a vzniká Aliancia priemyselných zväzov, ktorej zakladajúcimi členmi sú aj spomenuté dva zväzy. Okrem ich je to Hutnícky zväz, Zväz elektrotechnikov a Zväz inžinierov v stavebníctve. Aktívne napojenie školy či fakulty na „Alianciu“ je podľa mňa dobré premostenie vzdelávania a praxe.

MM: Otázka pro doc. Hlavatého: Jak zatraktivnit vaši školu, Ostravu a její region, aby lákala ke studiu mladé lidi z celé České republiky?

Doc. Hlavatý: V naší moci je přičinit se o propagaci strojních oborů, prezentovat jejich potenciál, aktivity študentů i pedagogů fakulty, chlubit se úspěchy našich študentů

Historie výuky polytechniky v Bratislave spadá do roku 1939, kedy sa sem presťahovala výuka z Martina a vznikla Slovenská vysoká škola technická. Výuka strojnínho inžinýrství pak začíná o rok později. V současné době výuka na škole zabezpečuje 11 ústavů. I zdejší fakulta je zapojena do celosvětové soutěže stavby studentských formulí a zdejší studenti stavějí dokonce tři druhy vozidel.

a absolventů, kterých není málo. Jak učinit Ostravu atraktivním místem pro studium, to už není zcela v našich silách a nezbývá než doufat, že nově zvolení zastupitelé Ostravy budou tento cíl také pokládat za jednu ze svých priorit. Já sám jsem o dobré perspektivě a potenciálu Ostravy přesvědčen.

MM: Otázka pro prof. Šooše: Proč vám maturanti odcházejí studovat do České republiky?

Prof. Šooš: V Českej republike sú vytvorené lepšie podmienky na štúdium. Patrí sem lepšie vybavenie škôl, príspevok na bývanie či cestovné. To vám môžeme naozaj len závidieť.

MM: Pokud byste byli v pozici ministra školství, jaké hlavní kroky v rámci svých kompetencí byste realizovali během prvního roku vašeho působení?

Doc. Hlavatý: To není jednoduchá otázka. Z pohledu vysokého školství bych v první řadě řešil problematiku jejího financování, protože současný systém poskytování prostředků na studenta je demotivující a nepřispívá ke zvyšování kvality absolventů, naopak rozhoduje kvantita, a to je špatně. Ve druhé řadě bych, na základě známých analýz, okamžitě zahájil úzkou spolupráci s ministrem průmyslu a obchodu na společném tématu, kterým je zajištění odborníků pro strojírenství nejen na úrovni vysokého školství, ale i středního a učňovského školství, z již uvedených důvodů (tvorba 40 % HDP). Ve třetí řadě bych se zabýval problematikou nezaměstnaných absolventů vysokých škol v souvislosti s požadavky trhu. Nejsme přece tak bohatý stát, abychom investovali do studií některých oborů veřejné prostředky a jejich absolventi pak končili na úřadech práce nebo u pokladen supermarketů. To je jen malý výčet problémů, které je nutné řešit okamžitě a jejichž výsledky se projeví příbližně za pět let.

Prof. Šooš: Zmenil by som systém financovania vysokých škôl. Nemôže byť jedným z hlavných kritérií financovania škôl počet študentov. Určite by som do hodnotenia univerzít pri delení finančných prostriedkov zahrnul kritérium zohľadňujúce uplatnenie ab-

solventov v odbore, ktorý vyštudovali a celkovú nezamestnanosť absolventov .

MM: Oba dva se pohybujete ve své funkci děkana poměrně dlouho, máte tedy mnoho zkušeností z tohoto působení, bezesporu jste i prozřelí z prvotního opojení. Naplňuje tato práce vaše profesní představy? Jsou energie a čas jí věnovaný odměněny očekávanými výsledky? Jaká je vaše profesní vize, pokud byste se nepohybovali ve školství? Uvažujete o případné změně?

Doc. Hlavatý: Mé ještě ani ne tříleté působení ve funkci děkana se nedá pokládat za příliš dlouhé. Po nástupu do funkce jsem se musel seznámit se všemi předpisy a postupy, i situací na jednotlivých pracovištích fakulty, a řešit hlavně operativní problémy. Začátek nebyl jednoduchý a o opojení se vůbec nedá mluvit. Fakulta strojnín se musela v roce 2012 vyrovnat s krácením rozpočtu a přes nedostatek financí zajistit všechny veškeré vzdělávací i výzkumné a vývojové aktivity bez snížení kvality. Teprve poté jsem mohl přistoupit k řešení koncepčních úkolů na fakultě. Díky rozvoji vědecko-výzkumné činnosti našich pracovníků se podařilo dosáhnout v roce 2013 a 2014 nárůstu rozpočtu o 12 %, tedy za dva roky zvýšení financí o cca 24 %. Veškeré akreditace oborů máme na maximální možnou dobu 8 let. Spolupráce s praxí je na výborné úrovni. Naším studentům se daří získávat různá ocenění v daných oborech. Právě před několika dny se student FS Ing. Zdeněk Šmída stal absolutním vítězem studentské kategorie soutěže Českého energetického a ekologického projektu (ČEEP). Fakulta strojnín VŠB-TUO byla vyhlášena jako třetí nejlepší (po FS ČVUT a FSI VUT) v anketě „Doporučeno zaměstnavateli – škola s kvalitní přípravou na zaměstnání“, zde jasně vyhrály fakulty strojnín před jinými fakultami. To je malý výčet našich úspěchů. Co nás čeká v dalších letech? Akreditace vybraných studijních oborů v angličtině (jaro 2015) umožňující internacionalizaci výuky, popularizace vědy a techniky s cílem navýšení počtu absolventů z gymnázií, kroky vedoucí ke zvýšení jazykové vybavenosti studentů, pokračování ve vědecko-výzkumné činnosti včetně patentových řízení. Z po-

hledu těchto kroků mohu konstatovat, že práce děkana naplňuje mé profesní představy a postupně se daří dosahovat očekávaných výsledků, ale někdy to jde pomaleji, než bych si přál. Vážím si našich pracovníků a studentů, a mohu zodpovědně říci, že atmosféra na Fakultě strojnín se hodně zlepšila ze strany pracovních vztahů a konečně mám pocit, že „táhneme“ za jeden provaz, o čemž svědčí naše výsledky.

Co se týká mého profesního zaměření, pokud bych nepůsobil v technickém školství, je zcela jasné, že bych zůstal věrný strojírenství. Sedmnáct let jsem působil (při pedagogické činnosti na VŠB-TUO) na Českém svářečském ústavu při VŠB-TUO Ostrava jako VaV pracovník, inspektor podle vyhlášky 309/2005 – bezpečnost speciálně navrhovaných vybraných zařízení jaderných elektráren, evropský svářečský inženýr (EWE), mezinárodní svářečský inspektor – inženýr (IWI-C), auditor a technický expert pro posuzování managementu kvality systémů ISO 9001 a ISO 3834. VaV a inspekční činnost se týkala svařování, navařování, pájení a řezání kovů a plastů atd. Jsem spoluautorem šesti patentů a dvou ověřených technologií. Není tedy těžké hádat, kde bych hledal uplatnění. V současné době neuvažuji o změně, mám před sebou ve funkci děkana ještě mnoho úkolů a pevně věřím, že až budu hodnotit své funkční období, budu si moci říci „Fakulta strojnín je v dobré kondici, připravená na další rozvoj“.

Prof. Šooš: Za tri mesiace končím po ôsmych rokoch vo funkcii dekana, pretože na Slovensku, podobne ako v Čechách, môžete funkciu rektora či dekana vykonávať maximálne dve štvorročné funkčné obdobia. Takže nechajme sa prekvapiť, čo bude po tom. Sám to dnes neviem presne povedať. Uvidíme. Za ten čas som pochopil, že dekanom je človek 24 hodín denne a sedem dní v týždni. V práci bývam 12 až 13 hodín denne a najmä odborne pracujem aj cez víkendy. Túto funkciu som vykonával s láskou, bavila ma a stále ma baví, a keby som sa mal vrátiť v čase, nemenil by som.

MM: Vážení pánové, děkuji vám oběma za rozhovor a do dalších let vám přeji mnoho osobních i profesních úspěchů.

ROMAN DVOŘÁK